

“Genç” Mimar Olma Hali

KENDİSİNİ “ÇIRAK” MİMAR OLARAK TANIMLAYACAK KADAR “GENÇ” BİR MİMAR: **NOYAN UMUR VURAL**. AMA AYNI ZAMANDA İŞLERİNİ, FİKİRLERİNİ ULUSLARARASI YAYINLARDA PAYLAŞACAK KADAR DA İDDİALI

Ebru Türkdamar Diktaş

SAĞ ÜSTTE 40>82
Haftasonu evi

SAĞ ALTTA Karşıyaka
erkek yurdu

Ebru Türkdamar Diktaş -
Mimarlığı nasıl tercih ettiniz?
Mimarlığa başlangıç hikâyenizle
başlayalım derseniz...

Noyan Umur Vural - İzmir’de inşaat sektöründe yer alan bir ailede büyüdüm. Çocukluğumun belli dönemlerinde ofis ve şantiye ortamlarında bulunma fırsatım oldu. Ofisteki mimarlık dergilerinde gördüğüm, beğendiğim binaların çizimlerini yapmaya çalışırdım. Lise yıllarından itibaren ise mimar olmaya heveslenmişim. 1998-2003 yılları arasında Doğu Akdeniz Üniversitesi Mimarlık Fakültesi’nde mimarlık eğitimimi tamamladım. Mezuniyetten sonra farklı dönemlerde Mimar Ergin Vural, Mimar Yalçın Kezer ve Mimar Adnan Turan ile birlikte çalıştım. 2008 yılından itibaren kendi mimarlık ofisimi kurup, çalışmalarına devam ettim.

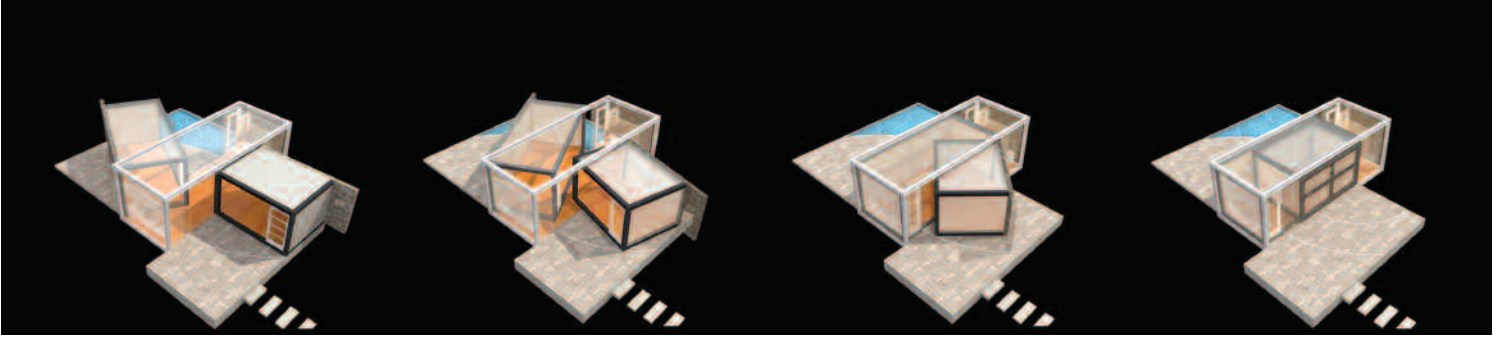
ETD - Mimarlık alanında büro kurmak konusunda zamanlamayı nasıl öngörüyorsunuz?

NUV - Mimarlık sadece tasarımcıyla kâğıt arasında gelişen bir üretim şekli değil, yapının ortaya çıkış sürecindeki tüm etkenlere hâkim olmayı gerektiren bir iştir. İnşaat, makine, elektrik mühendisleriyle ortak ve verimli çalışılması, işveren-mimar ilişkisinin yönetilmesi, tasarımın günümüzün yapım teknolojilerine uygun olması, yüklenici firmanın yaklaşımı, inşaat sektöründeki yapı ustalarının becerileri, tasarımın yürürlükteki mevzuata uygunluğu, yapım sürecinde gündeme gelen problemlerin çözümü... Bütün bunların bileşiminde bir sonuç ürün hayata geçiriliyor. Mimarın bir tür

sınava tabi olduğu, oldukça uzun soluklu ve sancılı bir süreç aslında... Aynı zamanda ofis yönetimi, ticari yükümlülükler ve başka konular da cabası! Kabul etmeliyiz ki, bu sorunların tamamı ile baş edebilecek bilgiye, deneyime 4 yıllık mimarlık eğitimi sonunda ulaşmış olmak oldukça zor. Ben kendi adıma mimarlıkta usta çırac ilişkisine çok inanıyorum. Okuldan mezun olduktan sonra -o zamanlar Karabağlar’da olan ofisimizde- rahmetli amcam Ergin Vural’la çalışmaya başlamıştım. Sonra hiç beklenmedik ve üzücü bir biçimde kendisini kaybettik. Daha sonraları bu usta çırac ilişkisini iki yıl Mimar Yalçın Kezer ile -ki hala bazı projelerde bir araya geliyoruz-, iki yıl da Mimar Adnan Turan ile birlikte çalışarak sürdürdüm. Sadece mimari anlamda değil, kişisel gelişimim anlamında da bu insanların bana büyük katkıları olmuştur. Hala onlarla vakit geçirmekten büyük keyif alıyorum. Her ne kadar mezun olur olmaz kendi ofisimizi açma yetkisine sahip olsak da, bu tür süreçlerin ertesinde kendi büromu açmış olmamın daha doğru bir hamle olduğunu düşünüyorum.

ETD - Büro yapılanmanız nasıl? Kaç kişi ile ve hangi yöntemlerle çalışıyorsunuz?

NUV - Benim dışımda, bir mimar, bir iç mimar, iki inşaat mühendisi ve bir mimari teknikerden oluşmak üzere altı kişilik bir tasarım ekibiyiz. Yapının mekânsal ve strüktürel tasarımını paralel yürütüyoruz. İşin başında sorunun ne olduğunu kavramaya çalışıyoruz; talepleri, programı değerlendiriyoruz, mevzuatın bize

sağladığı olanakları göz önüne alıyoruz ve yorumluyoruz. Tasarımın bütünü kurguladıktan sonra yürürlükteki mevzuat ile ilgili herhangi bir konuyu atlamış olmaktan ötürü kurgumuzun değişmesini istemiyoruz. Ama bu hassasiyetimize rağmen çoğu zaman sorunlarla karşılaşabiliyoruz. Bunun, fazlasıyla belirsizlik potansiyeli taşıyan bir ülkede tasarım yapmanın güçlüğünden kaynaklandığını düşünüyorum; sonuçta sürekli tetikte ve uyanık olmak zorundasınız. Ana hatları belirledikten sonra malzeme seçimi ve detaylar üzerine yoğunlaşıp tasarımı büyük ölçüde tamamlıyoruz. Ofiste kendi aramızda tartıştığımız tasarım konseptini oluştururken çoğu ana fikirleri direkt olarak işverene aktarmıyoruz, onların yoğunlaştığı konularla bizimkiler farklı olabiliyor.

ETD - Kurmaya çalıştığınız mimarlık dilinden söz edebilir misiniz?

NUV - Mimarlığı asıl olarak "inşa edilebilir" hayaller kurma mesleği olarak algılıyorum. Zihnimizdeki tasarımı inşa edemediğimiz sürece söz konusu ürünün mimari eser olarak tanımlanamayacağını düşünüyorum. Tasarımımızı hayata geçirebilmek için fonksiyonelliği, estetiği, sürdürülebilirliği, işin ekonomisini, tasarımımızın yürürlükteki mevzuata uygunluğunu ve buna benzer pek çok konuyu göz önüne alıyoruz ve bunların tümü için tek bir cevap arıyoruz. Eğer bu başlıkların birçoğuna cevap verebilirsek; yapı iyi bir yapıdır. Ben mimaride kurguyu, ana fikri önemsiyorum; öncelikle analiz yapıyorum, daha sonra ana fikri netleştirip kendime belli hedefler koyuyorum. Bunları oluşturduktan sonra -bana göre- mimarinin kelimeleri olan (taş, ahşap, beton vs) malzemeleri

kullanarak, basit geometrik formları parçalayarak, kimi zaman onları birbirini bütünleyecek şekilde düzenleyerek tasarımı ifade etmeye çalışıyorum. Ayrıca sonuçlardan ziyade sürece yoğunlaşmak gerektiğini düşünüyorum. İşveren için sonuç ürün daha önemli olabilir ama biz tasarımcılar için asıl yararlı olanın, insanı birçok yönden geliştiren bu sancılı süreç olduğunu düşünüyorum.

ve ona göre yol alıyoruz. Kimi zamansa yapının farklılaşması, vurgusu için elimizden geleni yapıyoruz. Yani veriler çok önemli. Genelde formüller ve yaklaşımlar aynı olsa bile verilerin farklılaşmasıyla sonuç ürün de farklı oluyor.

Herhangi bir tasarımı farklı olmak adına üretmek gibi bir heyecanımız yok, asıl isteğimiz onun kendiliğinden gelişmesi. Saçmalamakla farklı olmak arasında

“ZİHNİMİZDEKİ TASARIMI İNŞA EDEMEDİĞİMİZ SÜRECE ÜRÜNÜN MİMARİ ESER OLARAK TANIMLANAMAYACAĞINI DÜŞÜNÜYORUM”

Yapının inşa edileceği yer tabii ki çok önemli. O çevrede, o programa uygun nasıl bir yapı tasarlanacağına odaklanmak önemli. Kimi zaman tasarladığımız yapının yer alacağı çevre içinde kaybolması gerekliliğine inanıyor

ince bir çizgi var ve kimi zaman farklı olma heyecanı tasarımın önüne geçebiliyor. Neyi yapmamanız gerektiğini bilmek de önemli! Aslında içinde bulunduğum dönemde "çiraklık" ya da "genç" mimarlık dönemi

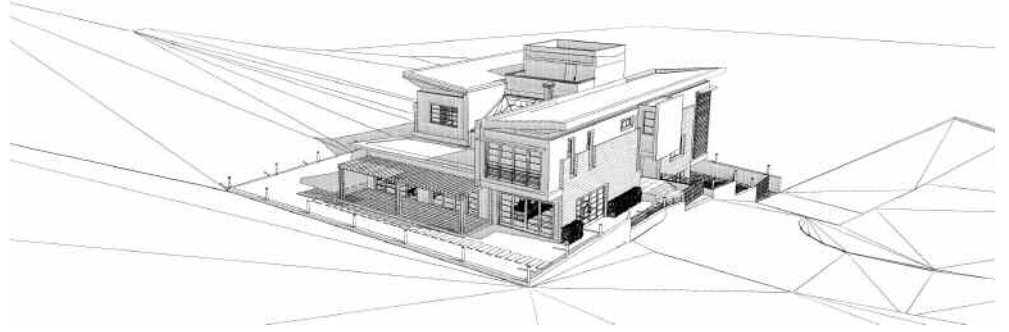

ÜSTTE S-S evi, Bornova

ALTTA Otel projesi,
Kahramanlar

SAĞ ALTTA H-B evi,
Çeşme

olarak kavıyorum. 35-45 yaşlarında "kalfalık", ancak ondan sonra "mimarlık" dönemi başlıyor sanırım. Bu oldukça uzun soluklu bir süreç; neler yaşarım, fikirlerim nasıl değişir bilemiyorum, çünkü yaşarken sürekli çevreyle

yapıların içerisinde yaşamak istiyorlar. Bu anlamda da sakinlik ve yalınlık önem kazanıyor. Plan çözümlenmeleri geçmiş dönem Türk Mimarisi'nde incelediğimiz plan şemalarına çok benziyor aslında. Bu deneyim Türkiye'ye döndükten sonra tasarımlarımı da etkiledi haliyle. Hayata, çevrenize bakışınızdaki değişimler de zamanla mimari kararlarınızı yönlendiriyor.

“YARIŞMA DÜZENLENİYOR, MEDYADA GENİŞ YER BULUYOR, AMA KAZANAN PROJE GEREKTİĞİ GİBİ SAHİPLENİLMİYOR”

etkileşim halindeyiz. 2-3 yıl önce Hollanda'da Uzakdoğu kökenli Sthapatya Veda öğretilerine uygun yapılarla ilgili mimari özellikleri öğrenmeye gitmiştim. Çok farklı bir deneyimdi, yapılardan beklentileri bizimkilerden oldukça farklıydı. Tamamıyla doğal, sentetik olmayan malzemelerle üretilmiş, sağlıklı, ekolojik

ETD - "İzmir"de mimarlık üretimi içinde olmak ya da "İzmir"de tasarlamak belirleyici, yönlendirici konular mı sizin için?

NUV - Elbette, yaşadığınız çevrenin alışkanlıkları, ihtiyaçları, talepleri tasarımı doğrudan etkiliyor. Şehrin iş hacmi, ekonomisi de çok belirleyici. Ayrıca İzmirli olmamın; bakış açımı, kültürümü bu çevreden edinmiş olmamın üretimimi dolaylı yoldan da

olsa etkilememesi kaçınılmaz herhalde. Ben gelişime inanıyorum; bir şekilde çevremizden besleniyoruz; kendime göre doğru bulduklarımı özümüyor, üzerine düşündüklerimi ekliyor sonra da ifade araçlarına dönüştürüyorum.

ETD - Yarışmalara katılıyor musunuz? Mimarlık yarışmaları hakkındaki görüşlerinizi alabilir miyiz?

NUV - Öğrenciyken yarışmalara katılıp çeşitli ödüller aldığım oldu. Ama yarışmaların hak ettikleri saygıyı görmediğine inanıyorum. Özel sektörün düzenlediği yarışmaların dışında kalan yarışmaların göstermelik olduğunu düşünüyorum. Yarışma düzenleniyor, medyada geniş yer buluyor, ama kazanan proje gerektiği kadar sahiplenilmiyor. Mimar kadar herkesin sahiplenmesi gerekiyor. Projenin uygulanma şansı bulduğu istisnai durumlarda bile tasarımdan oldukça uzaklaşıldığını gözlemliyorum. İhalelerin nasıl yapıldığı ortada, yüklenicilerin yeterlilikleri tartışılır... İş yapım aşamasına geldiğinde bahaneler genelde aynı; yapımı zor, hiç ekonomik değil vs... Yarışmalara katılan arkadaşlarımızın ortak sıkıntıları bunlar. Projenin uygulanma sürecinin çoğu zaman dışında bırakılıyorlar. Kazanan projelerin sahiplenilmesi ve en az tasarımcılar kadar heyecan duyulması gerektiğine inanıyorum.

ETD - Mimarlık alanındaki ürünlerinizi başka mimarlarla paylaşmak/tartışmak konusunda tavrınız ne yöndedir?

NUV - Kendimizi geliştirmek paylaşmaktan ve birbirimizle etkileşim halinde olmaktan geçer. Sadece mimari konularda değil, her konuda etkileşime girmek önemli bence. Kendi adıma konuşmaktan çok dinlemeyi tercih ederim; başkalarının bakış açısını, konuyu nasıl ele aldıklarını görmek daha faydalı. Gerçek anlamda mimari eleştiri çok yapılmıyor, bunun nedenini anlamak zor doğrusu... Kimi zaman mimarların da eleştirilere gereğinden fazla reaksiyon gösterebildiğini görüyorum. Her yapı eleştirilebilir olmalıdır; problemlere karşılık kendi tezimizi ortaya koyduğumuz ve tercihlerimizi yaptığımız noktada eleştiri almak çok doğal. Olumsuz eleştirileri bile olumlu karşılamak gerekir diye düşünüyorum.

Şunu da unutmamalıyız; bir yapıyı yaşama geçirmek hiç de kolay değil, doğru yorumu yapabilmek için durumu önyargısız değerlendirmek gerekir. Eleştirinin nereden, kimden ve ne niyetle geldiği de önemli bu anlamda...

ETD - Uluslararası yayınlarda da yer almış bir "genç" mimar olarak mimarlık yayıncılığı ile ilgili görüşlerinizi ve hangi yayınları takip ettiğinizi öğrenebilir miyiz?

NUV - Yabancı ve yerel yayınların çoğunu takip etmeye çalışıyorum. Bu da mesleğimizin bir zorunluluğu aslında... Sadece yayınları değil, fuarları, seminerleri, beni besleyeceğine inandığım her etkinliği takip etmeye çalışıyorum. Uluslararası yayınlarda yer alma konusu ise oldukça tesadüfi gelişti. Sanart Yayıncılık'tan İlhami Bey bize geldiğinde ofisimizde sergilemekte olduğumuz projelerimizi gördü. Projelerimi uluslararası yayınlara yollamam konusunda beni kendisi teşvik etti. Yolladım, ilgilendiler, birkaç yazışma, ana fikir-detaylar arkasından biraz daha uzun yazışmalar derken yayımlandı. Özellikle potansiyel anlamında mimarlığımızın geride olduğuna inanmıyorum. Hatta birçok Türk tasarımcının ülke koşullarına rağmen çok başarılı olduğunu düşünüyorum. Birlikte verimli çalışma ve organize olma konusunda

sıkıntılarımız var. Sadece mimarların niteliklerini yükselterek sorunları çözemeyiz diğer bileşenleri de iyileştirmemiz gerekiyor...

ETD - Örgütlülük ve meslek örgütlenmesi hakkında düşüncelerinizi alabilir miyiz?

NUV - Mimarlığın emeği ve bilgisi sermaye tarafından en çok sömürülen meslek alanlarından biri olduğunu düşünüyorum. Günümüz şartlarında mimarların ortak çıkarlarını gözetip kendi içlerinde örgütlenmesi kaçınılmaz. Ancak mimarlığın imajının ve saygınlığının yükselmesiyle mimarların hak ettiği maddi, manevi imkânlarla sahip olabileceklerine inanıyorum. Bunun için de örgütlü hareket edilmesi gerekiyor. Bizler her ne kadar kendimizi geliştirmeye çalışsak da, toplumun bakışında hak ettiğimiz yerde olmadığımız sürece yıpranıyoruz. Sadece serbest çalışan mimarların değil, kamuda ya da ücretli çalışan meslektaşlarımızın da benzer sıkıntıları var.

ETD - Söyleşi için çok teşekkür ederiz... □

Ebru Türkdamar Diktaş, Mimar

